

KOŠENJE ŽITA NA STARI NACIN U ŽUPANJI

miercuri, 08 august 2018

7. srpnja, tradicionalna manifestacija "Kruh na svagdanji - žetva i vršidba u prolosti" u hrvatskome gradu Županja, doživjela je svoje 16. izdanje, ali je po prvi put na njoj sudjelovala i skupina Hrvata iz Rumunjske. Ovaj projekt pokrenula je Turisti ka zajednica grada Županja sa željom da se otrgnu od zaborava stari obi aji hrvatskih obitelji, ali i da se upotpuni turisti ka ponuda Vukovarsko-srijemske županije.

Bit ili pri a ove manifestacie jest, zapravo, želja da ispred Turisti ke zajednice pokrenemo seoski turizam, da ljudi koji žive ovdje do u, na neki na in, i do sredstava nastalih od razvoja turizma, ne samo od poljoprivrede. I, hvala Bogu, u tomu smo i uspjeli pokrenuti projekt pod nazivom "Cesta zlatne niti", u kojemu je uklju ena i ta pri a o žetvi i vršidbi u prolosti, o tome kako se radilo prije 70-100 godina sa starinskim strojevima: dom, levatorom i traktorom. U njivu ulazi i na radna skupina, koja se tad zvala "Moba", sa srpovima i kosama da se kosi žito. Moba su ljudi iz sela Bošnjaci, Gradište, Titar, ali i iz Županje, koji jednostavno u tome uživaju te još uvijek osje aju tu neku svoju mladost, to neko lijepo vrijeme u kojem su živjeli kada ulaze u njivu, i sretni su kada mogu prikazati to i nekim drugima. Pored Mobe, u proteklih petnaest godina okupili smo i brojne druge sudionike. Imamo danas drage goste iz Subotice, Vojvodine; iz Hrgovi, Bosne i Hercegovine; pa, evo, po prvi puta došli ste nam vi, Hrvati iz Rumunjske, što nam je izuzetno drago! Moram spomenuti da su ove godine tako er došli i dragi nam gosti iz Austrije, gdje e se predstaviti i na radna turisti ka zajednica sa svojim izlaga ima, dok tradicionalno se predstavljamo ve u Vojvodini te Bosni i Hercegovini. Vjerujem da emo i s vama napraviti jednu suradnju, da e postojati neka uzajamna povezanost, da i mi do emo kod vas u Rumunjsku na neku sli nu manifestaciju što vi tamo organizirate!" - rekao je za Hrvatsku gran icu Mirko Ba i , direktor Turisti kog ureda.

Kao lanu delegacije Zajedništva Hrvata pripala mi je uloga kositi žito uz ostale predstavnike radnih skupina koje danas gostuju na ovoj manifestaciji. Otac me je nau io kositi kada sam bio u sedmom razredu. Kosio sam tada sijeno, a ve u osmom razredu, u srpnju mjesecu, iao sam na njivu kositi žito. Po tome što smo danas vidjeli ovdje, mogu re i da se na sli an na in kosilo i vršilo žito kod nas u Karaevu. ak je i batoza (vršalica), koja je proizvedena za vrijeme Austro-Ugarske, nalik one na e koju danas imamo u Muzeju ZHR-a, a koju su poklonili Milja Bok an i Ivan Mateja. Ona je služila Karaevu i okolnim selima.

Mlade generacije više nisu interesirane za košenje žita jer to zahtjeva velik trud. Žito se trebalo kositi, poslije napraviti snopove, odnijeti ih s ko ijom kod batoze, napraviti tamo žiradu i, naposljetku, vršiti žito. Na procesu vršenja žita morali su sudjelovati najmanje tri lanova svake obitelji. Nije bilo lakog! - zaklju uje s trunkom nostalgije Mikola Gera, jedan od lanova delegacije Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj koja je sudjelovala na županjskoj priredbi.

Daniel Lucacela